

BA ØKONOMI - HA (JUR.) 1. Semester

Vintereksamen 2016-2017

Ordinær eksamen

Skriftlig prøve i: 420141E002 Grundlæggende formueret

Varighed: 4 timer

Hjælpe midler: alle

UNO er en dansk supermarkeds kæde, som navnlig er kendt for sit særlige udvalg af økologiske produkter. Anders Andersen (A) er chef i supermarkedet UNO i Kolding og har været det i næsten 20 år. Anders Andersen er en ældre herre, som til tider har svært ved at følge med i det moderne digitaliserede samfund. Han insisterer derfor på at sende papirreklamer ud i nærområdet.

Som optakt til julen 2016 besluttede UNO i Kolding at sætte prisen ned på økologisk grødris og økologisk kanel. I stedet for en pris på 28,95 kr. pr. kg grødris og 27,95 kr. pr. glas kanel skulle prisen i stedet for angives som 19,95 kr. pr. kg grødris og 13,95 kr. pr. glas kanel. Imidlertid kom tilbuddet på prisskiltet i supermarkedet og i UNO's reklametryksag til at lyde således:

"Det kimer nu til julefest. Økologisk grødris stærkt nedsat. Nu kun 9,95 kr. Økologisk kanel før 27,95 kr. nu halv pris nemlig 3,95 kr. pr. glas".

Bodil Bengtsen (B), som altid købte økologisk og kun handlede i UNO, så tilbuddet i UNO Kolding. Hun skyndte sig at tage 5 poser økologisk grødris og 3 glas økologisk kanel, da hun vidste, at hun fik mange gæster i løbet af december. Bodil var temmelig overrasket over, at varerne, da hun skulle betale ved kassen, var angivet til en højere pris end den, der fremgik af skiltet i butikken. Bodil fastholdt, at hun havde krav på varerne til den laveste pris. Skiltet ved varerne blev umiddelbart herefter taget ned og ændret til den korrekte, nedsatte pris.

Carsten Carstensen (C), som normalt boede i Slagelse, men som var på besøg hos sin søster i Kolding, læste om tilbuddene i UNO's varekatalog den følgende morgen. Han mødte op, da UNO i Kolding åbnede kl. 9, og forlangte at købe økologisk ris og økologisk kanel til den lave pris, der var angivet i kataloget, som han havde taget med for at støtte sin sag.

Både Bodil og Carsten forlangte at købe økologisk ris og kanel til henholdsvis 9,95 kr. og 3,95 kr. UNO Kolding nægtede at sælge varerne til disse priser.

1. Til hvilken pris er Bodil og Carsten berettiget til at købe varerne?

Dennis Danielsen (D) var assistent i frugt- og grøntafdelingen i UNO Kolding. Dennis' arbejde bestod i varemodtagelse, kvalitetskontrol og opsætning af frugt- og grøntvarer i butikken. En dag i butikken skulle han manøvrere med en palle tomater i kasser, som han uheldigvis fik vippet forkert, så nogle af kasserne faldt af pallen, og hans tøj blev kraftigt plettet af ødelagte tomater. Det skete kort inden UNO Koldings åbningstid, hvorfor Dennis havde travlt. Han skyndte sig ud på lageret, hvor Erik Eriksens (E), lederen i frugt- og grøntafdelingen, skjorte hang. Dennis skiftede hurtigt skjorte til Eriks, for han ville se ordentlig ud i butikken, og desuden holdt Erik fri den pågældende dag. Dennis lagde imidlertid ikke mærke til Eriks navneskilt på skjorten, hvorpå der stod "Afdelingschef for frugt- og grøntafdelingen". Dennis gik tilbage til butikken og ryddede op. Kort efter ankom Felix Finnsen (F), som repræsenterede en ny leverandør på markedet af økologiske æbler, og som håbede at indgå en aftale med UNO Kolding om leverance af økologiske æbler. Felix havde ikke været i UNO Kolding før og var lettet, da han hurtigt fik øje på Dennis, som bar Eriks skjorte og navneskilt. Felix henvendte sig til Dennis og tilbød en kontrakt med levering af et antal kasser Ingrid Marie-æbler i de næste 12 uger. Dennis vidste som medarbejder i afdelingen, at Ingrid Marie-sorten var den mest solgte, og han vidste, at den pris, som Felix tilbød, var noget lavere end prisen hos den leverandør, som UNO Kolding normalt benyttede. Dennis sagde til Felix, at UNO Kolding gerne ville have dem som ny leverandør og underskrev i eget navn leveringsaftalen med sin sædvanlige, ulæselige underskrift. Da Erik Eriksen næste dag fandt ud af hændelsesforløbet, kontaktede han på vegne af UNO Kolding Felix og nægtede, at der var indgået en aftale med Felix, da UNO Kolding havde en fast aftale med en anden leverandør af æbler.

2. Tag stilling til de retlige konsekvenser af Dennis' dispositioner.

Til UNO i Kolding var tilknyttet et lille havecenter, som solgte diverse planter, jord og haveredskaber. Ida Ibsen (I) var leder af havecenteret og havde for nylig skiftet leverandør af diverse varer. Den nye leverandør, "Haveskøn" (H), skulle efter aftale levere 200 poser pottemuld à 18 liter med en stykpris på 35 kr. den 1. december 2016. På leveringsdatoen ankom en chauffør fra det vognfirma, som "Haveskøn" plejede at bruge, og han læssede to paller med 190 poser pottemuld af hos UNO Kolding. Ida, der både var træt og meget utilpas, kvitterede for modtagelsen af de to paller, men orkede ikke at tælle, om der var leveret det rigtige antal poser pottemuld. Dagen efter var Ida sengeliggende med en slem lungebetændelse, og hun vendte ikke tilbage til arbejde før flere uger senere. Den 15. december 2016 sendte "Haveskøn" en faktura til UNO Kolding lydende på 200 poser pottemuld à 18 liter til en samlet pris på 7.000 kr. Jens Jensen (J), som var midlertidig leder af havecenteret under Idas sygdom, modtog fakturaen og opdagede derefter, at der kun var leveret 190 poser pottemuld, hvorefter han reklamerede telefonisk samme dag. Han forklarede ophidset, at der kun var afleveret 190 poser pottemuld, og hvis UNO Kolding ikke kunne få efterleveret de resterende 10 poser, ville han hæve købet.

3. Hvorledes skal tvisten mellem "Haveskøn" og UNO Kolding løses?

Hos "Haveskøn" blev direktøren Karl Karlsen (K) rasende over opkaldet og reaktionen fra Jens Jensen. Karl var sikker på, at alle 200 poser pottemuld var blevet leveret kontraktmæssigt. Han vidste, at vognmandsfirmaets chauffør lige nu var på vej til UNO Kolding med en leverance af forskellige typer gødning til en samlet pris på 20.000 kr. til betaling den 1. januar 2017. Karl Karlsen var nervøs for, at UNO Kolding ikke ville betale for denne ydelse henset til samtalen med Jens om pottemulden. Han forsøgte først at ringe til chaufføren, som dog ikke tog sin telefon. Derefter skrev han både en mail og en SMS til chaufføren om, at han kun måtte levere gødningen, hvis han fik kontant betaling. Chaufføren så imidlertid hverken mailen eller SMS'en, og han leverede gødningen hos UNO Kolding en time senere. Han fik en underskrevet kvittering for leveringen af gødningen med, og først da han satte sig i lastbilen, så han mailen og SMS'en fra Karl Karlsen. Chaufføren skyndte sig tilbage på lageret og forklarede omstændighederne, men Jens Jensen ville hverken betale kontant for gødningen eller tillade, at chaufføren fik gødningen med retur. Jens Jensen henviste til, at sådan plejede de aldrig at handle, og nu tilhørte gødningen UNO Kolding.

4. Tag begrundet stilling til, om "Haveskøn" har krav på at få gødningen leveret tilbage eller til at kræve omgående kontant betaling.

Det ældre ægtepar Lilly (L) og Lars Larsen handlede altid tidligt lørdag morgen i UNO Kolding for at undgå for mange mennesker. Efter at Lilly havde hentet nogle varer i frugt- og grøntafdelingen, var hun på vej over til køledisken for at finde nogle frosne rundstykker. Lilly holdt blikket rettet fremad og fortsatte forsigtigt over mod kølemontren. Imidlertid trådte hun på en tabt bananskræl på sin vej og faldt bag over og slog sit hoved mod kølemontren. Hun blev hurtigt hjulpet op af en medarbejder fra frugt- og grøntafdelingen, som stod tæt på og lagde varer på plads. Lilly slog sin højre pandehalvdel slemt og fik derudover et alvorligt vrid i det ene knæ.

5. Giv en begrundet stillingtagen til om Lilly kan kræve personskadeerstatning af UNO Kolding?

Markus Markussen (M) arbejdede som salgsassistent i UNO Koldings elektronikafdeling. Han var en stor og stærk fyr og kunne godt lide at vise sig frem. Han havde fået et godt øje til en kvindelig medarbejder i tekstilafdelingen og besluttede sig for at vise sine muskler inden fyraften. Han havde i smug drukket en del alkohol, fordi han umiddelbart efter arbejde skulle til julefrokost, og hans dømmekraft var derfor væsentligt nedsat. UNO Kolding havde netop fået leveret nogle nye Sonus højttalere til 25.000 kr. pr. stk. Da højttalerne var meget tunge, stod de klar på en palle på lageret til videre transport ud til elektronikafdelingen. Markus pakkede en af højttalerne ud af den beskyttende emballage og begyndte at bære højttaleren ned til elektronikafdelingen ca. 100 meter fra lageret. En kollega fra elektronikafdelingen, der tilfældigt kom forbi, forsøgte at standse Markus, fordi hans forehavende var meget risikabelt, men Markus afviste at lade sig standse. Derefter tilbød kollegaen, om han i det mindste ikke måtte hjælpe med at bære højttaleren og henviste til højttalerens pris og afstanden. Markus bad ham flytte sig og skubbede kollegaen væk med højttaleren. Markus bemærkede i øvrigt meget tilfreds, at han allerede havde tiltrukket sig meget opmærksomhed i butikken, og han fortsatte med højttaleren i armene. 20 meter fra elektronikafdelingen kunne Markus mærke, at han var ved at miste grebet om højttaleren, men han ville

ikke give op. Til sidst kunne han ikke holde på højttaleren længere, og han tabte den på gulvet, lige inden han nåede sit mål. Højttaleren blev totalskadet og måtte efterfølgende kasseres. UNO Kolding havde en tingsforsikring hos forsikringselskabet "Garanti", som dækkede skaden på højttaleren.

6. Tag begrundet stilling til, om Markus kan pålægges at betale erstatning og i bekræftende fald til hvem.

UNO Koldings chef Anders Andersen (A) mødte en eftermiddag en gammel bekendt Ulla Ulmsted (U), som fortalte, at hun for nylig havde mødt deres gamle klassekammerat Niels Nielsen (N), der var kommet hjem efter et længerevarende ophold i Australien. Det var tilsyneladende gået Niels godt, for han havde kørt i en meget dyr bil. Anders kom derved i tanke om, at han stadig havde penge til gode hos Niels, idet Niels havde haft økonomiske vanskeligheder for en del år tilbage, hvor Anders havde lånt Niels 25.000 kr. Anders gik hjem og fandt i sine gemmer et dokument, som Anders og Niels havde lavet. Det var dateret den 1. januar 2005, og i dokumentet erkendte Niels at skyldte Anders 25.000 kr. Han erklærede tillige i dokumentet, at beløbet skulle være betalt tilbage senest den 1. januar 2008. Anders havde inden denne dato hørt, at Niels emigrerede til Melbourne i Australien, og havde derfor opgivet at forfølge sit krav. Anders havde selv for øjeblikket travlt til at genoptage forfølgning af kravet mod Niels, hvorfor han kontaktede Ole Olesen (O), som han vidste også havde et større tilgodehavende hos Niels, for at høre, om han var interesseret i at overtage dokumentet mod betaling af 25.000 kr. til Anders. Ole Olesen købte 3 dage efter dokumentet og kontaktede derefter Niels Nielsen og bad ham om at betale beløbet med det samme inklusive alle renter efter renteloven med virkning fra den 1. januar 2008. Niels Nielsen blev vred over denne henvendelse, da han mente, at gælden ikke længere bestod. Han fremviste endvidere en ægte kvittering fra Anders Andersen, hvorefter der var betalt 5.000 kr. af på gælden den 1. januar 2007. Han nægtede derfor at betale såvel hovedstol som renter til Ole Olesen og tilføjede, at hvis han skulle betale noget overhovedet, skulle det være til Anders Andersen og ingen andre.

7. Kan Niels Nielsen retmæssigt nægte at betale de 25.000 kr. og påløbne renter til Ole Olesen? Der skal ikke tages stilling til størrelsen af rentekravet.